

Forhandlingen genoptoges

Otto Steenholdt (V):

Jeg takker statsministeren for den del af åbningstalen, som vedrørte Grønland. Af de korte indlæg fremgik det, at forholdene de to lande imellem stadig væk er gode.

Landstinget i Grønland startede sit efterårs-møde i sidste måned. Problemer er der nok af, men der er også optimisme. Det er glædeligt at mærke, at båndene mellem Grønland og Danmark aldrig har været stærkere, end de er i dag. Der er selvfølgelig blandt den grønlandske befolkning en stadig trang til at diskutere rigsfællesskabet og eventuel selvstændighed, men det er dejligt at konstatere – i hvert fald hos landsstyreparterne – en enighed om ikke at rokke ved fundamentet for rigsfællesskabet.

Regeringen og landsstyret i Grønland er for nylig kommet til enighed om en ny råstofordning, som bygger på det grundlæggende princip, at Danmark og Grønland er lige. Det er et godt resultat, som åbner mulighed for en reel indflydelse på fælles anliggender, også set med grønlandske øjne. I den indgåede aftale om Råstofforvaltningens overførelse til hjemmestyret er der skabt et godt grundlag for videreførelse af den gode udvikling. Med den aftale kan den internationale olie- og mineralindustri få direkte kontakt med landets egne myndigheder.

Som formand for Landstingets udenrigs- og sikkerhedsudvalg vil jeg gerne sige tak til formanden for Folketingets Udenrigspolitiske Nævn for hendes velvilje til et godt og tættere samarbejde de to udvalg imellem. Jeg glæder mig til at arrangere de to udvalgs første møde i Grønland i det nye år, for jeg synes, at Grønlands politiske berøringsflade udadtil bør uvides. Dette fremtidige samarbejde ser jeg meget frem til.

Man bliver ved med at finde mortérgranater – det er da mærkeligt nok – i Kangerlussuaq, Søndre Strømfjord. Den første blev fundet i 1996 og den sidste her i denne sommer. Det ser ud til, at amerikanerne ikke har ryddet ordentligt op efter sig, da de forlod den daværende militærbase. Man ved ikke, om andre farlige genstande stadig befinder sig i området, hvor mange mennesker færdes.

Jeg vil i den forbindelse spørge udenrigsministeren, om det er en sag for den danske regering, eventuelt i samarbejde med amerikanerne, at få foretaget en definitiv oprydning i området.

Det grønlandske landsstyre og det danske

udenrigsministerium har i enighed henvendt sig til amerikanerne om at tilbagelevere Dundas til Thulebefolkningen. Jeg har hørt, at en person i det amerikanske udenrigsministerium har udtalt, at det ikke kan lade sig gøre. Jeg har stillet et spørgsmål til udenrigsministeren om denne sag, og jeg vil gerne høre nærmere, hvis der er nyt i den. For mig er det uacceptabelt, at et tredjeland har den endelige afgørelse i denne så alvorlige sag. Det er uforståeligt for os grønlandere, der betragter Grønland som helt vores eget.

Det grønlandske Landsting og landsstyre har tidligere udtalt deres store utilfredshed med forsvarsaftalen mellem Danmark og USA fra 1951 over for den danske regering. Må jeg gentage, hvad jeg har sagt så mange gange her i salen:

Hændelserne omkring Thule samt de mange fortællinger i årenes løb er en skamplet på det ellers gode dansk-grønlandske forhold. Vi kan ikke lave om på fortiden, men vi kan sikre, at der ikke i fremtiden handles hen over hovedet på det grønlandske folk. Det er meget forståeligt, at vi vil forstærke vore krav til regeringen og amerikanerne om en tilbundsgørende revision og modernisering af forsvarsaftalen med det sigte, at sikkerhedspolitikken for Grønland bør ansues med grønlandske øjne.

Det er ikke ukendt – heller ikke her i landet – at købe brugte biler, fartøjer eller huse; men det kan blive dyrt for køberen i den sidste ende, når sælgeren ikke har sørget for at forbedre gamle skader inden salget. Sådan noget foregår også i Grønland, og her tænker jeg på vore gamle skolebygninger, som vi har overtaget fra den danske stat. Det er måske vores egen fejl, at vi ikke dengang krævede, at den danske stat skulle renovere dem, før de videregav dem til os, men nu står vi i Grønland med disse problemer i vores nuværende økonomisk vanskelige situation. Jeg ved, at statsministeren og landsstyreformanden har haft et møde i denne uge. Jeg er sikker på, at de har drøftet sagen, og jeg ser frem til en positiv løsning på dette problem.

Politivæsenet i Grønland hører stadig under den danske stat, altså Justitsministeriet, og jeg har udtalt mig mange gange om politiet i Grønland her fra Folketingets talerstol. Grønlands Landsting ønsker at ansætte jagtbetjente, og hvis de får deres ønske opfyldt af Justitsministeriet, koster det landskassen 11 mio. kr. Jeg har den opfattelse, at de kommende jagtbetjentes opgaver sorterer under politiet, kort sagt